

WELKE ELEMENTEN WIJZEN OP VERWESTERSING BIJ AFGHAANSE VERZOEKERS?

**Een rechtspraakanalyse van arresten
in volle rechtsmacht van de RvV**

**Vluchtelingenwerk Vlaanderen
Maart 2024**

LEESWIJZER

Deze nota is gericht aan advocaten, voogden, sociaal werkers en andere ondersteuningsfiguren van Afghaanse verzoekers om internationale bescherming. Je kan deze nota in één keer doornemen, of je pikt er de elementen uit die voor jouw cliënt relevant zijn. Het doel van deze nota is om je juridische handvaten aan te reiken ter ondersteuning van het vluchtverhaal van jouw cliënt.

In het **eerste deel** staan we stil bij het **theoretisch kader van verwestersing**. Op basis van internationale en Europese richtlijnen schetsen we de ruimere context van dit concept. Vervolgens lichten we toe hoe de Belgische asiendiensten deze ruimere context toepassen op Belgisch niveau.

In het **tweede deel** overlopen we de **belangrijkste elementen die kunnen wijzen op verwestersing**. Om de leesbaarheid te vergroten, groepeerden we deze elementen in drie categorieën. Op deze manier kan je snel de relevante elementen voor jouw zaak doornemen.

Heb je de nota helemaal doorgenomen en zit je nog met vragen? Aarzel dan niet om ons te contacteren via info@vluchtelingenwerk.be of via 02 225 44 11 (elke dinsdag en vrijdag van 09:00 tot 12:30).

COLOFON

Redactie: Vluchtelingenwerk Vlaanderen

Verantwoordelijke uitgever: Tine Claus, Kruidtuinstraat 75, 1210 Brussel

Vluchtelingenwerk Vlaanderen vzw

Vormgeving: Bert Blondeel

INHOUD

1

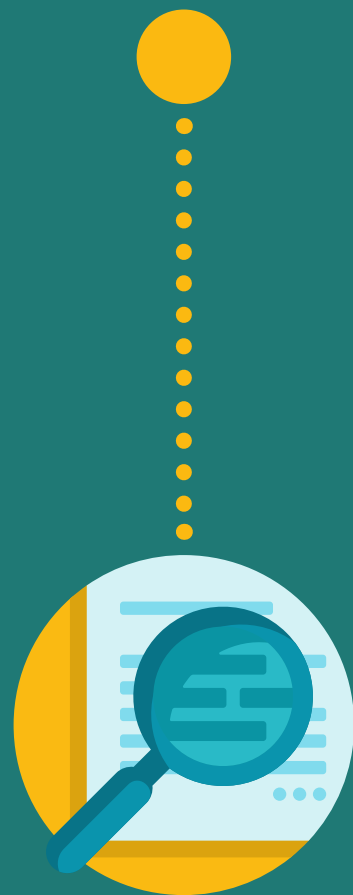
Een overzicht van het Belgische beschermingsbeleid	6
Inleiding	7
Het beschermingsbeleid voor Afghaanse verzoekers om internationale bescherming	9
Het Belgische beschermingsbeleid in een notendop	9
Het Belgische beschermingsbeleid voor Afghaanse verzoekers	10

2

Verwestersing van Afghanen in het Belgische beleid	15
Het concept 'verwestersing' volgens het CGVS en de RVV	15
Verwestersing als grond voor vervolging op basis van religie en politieke opinie	16
Elementen die op mogelijke verwestersing wijzen	17
Gedragingen van de persoon	21
De specifieke situatie bij terugkeer van een verzoeker	24
Een te nauwe invulling van verwestersing?	25
Besluit: Het huidige kader biedt geen rechtszekerheid	28

DEEL 1

EEN OVERZICHT VAN HET BELGISCHE BESCHERMINGSBELEID

INLEIDING

Sinds de zomer van augustus 2021 is het Belgische beschermingsbeleid voor Afghaanse verzoekers om internationale bescherming grondig gewijzigd. In dit eerste deel overlopen we het algemene beschermingsbeleid voor verzoekers om internationale bescherming in België. Vervolgens beschrijven we de manier waarop de asiendiensten dit beleid toepassen op Afghaanse verzoekers om internationale bescherming. Tot slot wijzen we op enkele *protection gaps* in dit beschermingsbeleid.

Als een gevolg van deze beleidswijziging ontvangen duizenden Afghaanse verzoekers een negatieve beslissing. Zo nam het Commissariaat Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) in 2022 3.136 negatieve beslissingen.¹ Tussen januari en oktober 2023 kregen 4.051 Afghaanse verzoekers reeds een negatieve beslissing van het CGVS.² Omwille van deze opvallende stijging van negatieve beslissingen, besloot Vluchtelingenwerk Vlaanderen om arresten in volle rechtsmacht van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) voor Afghanistan te analyseren. Op basis van de geanalyseerde arresten stellen we vast dat Afghanen die in België een negatieve beslissing krijgen voornamelijk jonge, alleenstaande mannen zijn. Volgens het CGVS komen zij niet in aanmerking voor status vluchteling omdat ze niet tot een risicoprofiel behoren.

Met behulp van deze rechtspraakanalyse willen we ondersteuningsfiguren van Afghaanse verzoekers om internationale bescherming extra tools aanreiken. In het bijzonder voor de verdediging van een Afghaanse verzoeker die niet binnen een van de risicoprofielen valt die het CGVS vandaag in overweging neemt voor erkenning als vluchteling. Hiervoor identificeerden we verwestersing als sleutelargument. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat in veel gevallen terugkeerders als verwesterd beschouwd kunnen worden. Deze insteek is volgens ons essentieel om de rechten van Afghaanse verzoekers zo goed mogelijk te beschermen. Uit de rechtspraakanalyse komt namelijk naar boven dat verwestersing erkend wordt als grond voor vervolging door het CGVS en de RvV. De elementen in deze nota dienen dan ook ter ondersteuning van een vluchtverhaal opgebouwd rond verwestersing.

Daarnaast plaatsen we op basis van deze analyse kanttekeningen bij de manier waarop de asiendiensten verwestersing toepassen. Hier ligt er een taak bij advocaten om de RvV te blijven uitdagen opdat haar beoordeling van het concept verwestersing beter in lijn gebracht zou worden met de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM). In deze nota lichten we dit beknopt toe. Voor een uitgebreidere analyse van dit specifieke onderwerp, verwijzen we naar de recente NANSEN note; 'Welke effectieve bescherming tegen refoulement is er voor Afghanen in België'.³ Naast verwestersing, loont het ook de moeite om een middel uit te werken rond de manier waarop het CGVS en de RvV subsidiaire bescherming op basis van artikel 48/4, §2, b) beoordelen. Een analyse van rechtspraak hierover valt evenwel buiten het opzet van deze nota. In de zomer van 2022 publiceerden we hierover reeds een beknopte analyse.⁴

In wat volgt overlopen we het algemene beschermingsbeleid voor verzoekers om internationale bescherming in België. Vervolgens beschrijven we de manier waarop de asiendiensten dit beleid toepassen op Afghaanse verzoekers om internationale bescherming. In een tweede luik zoomen we in op verwestersing. We overlopen de definitie van het concept volgens internationale en Europese richtlijnen. Vervolgens beschrijven we hoe de Belgische asiendiensten dit concept toepassen in de praktijk. Met behulp van een rechtspraakanalyse identificeren we de elementen die relevant zijn voor het aantonen van verwestersing. Tot slot geven we aan op welke manier deze invulling van verwestersing niet in overeenstemming is met Europese rechtspraak.

HET BESCHERMINGSBELEID VOOR AFGHAANSE VERZOEKERS OM INTERNATIONALE BESCHERMING

HET BELGISCHE BESCHERMINGSBELEID IN EEN NOTENDOP

Op grond van artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM), mag België niemand blootstellen aan foltering of onmenselijke en vernederende behandeling. Dit artikel vormt de belangrijkste juridische toetssteen in dossiers waar mensen internationale bescherming hebben ingediend in België. De centrale vraag is of België iemand dreigt bloot te stellen aan een schending van artikel 3 EVRM, wanneer het die persoon dwingt om terug te keren naar diens land van herkomst of naar het land waar die wettig kan verblijven. Het onderzoek naar deze vraag verloopt in twee fases.

In een eerste fase onderzoekt het CGVS of een verzoeker om internationale bescherming in aanmerking komt voor de vluchtelingenstatus of de status subsidiaire bescherming. Het CGVS onderzoekt in eerste orde of iemand in aanmerking komt voor status vluchteling op basis van artikel 1 A van het Verdrag van Genève en artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet. Dit is het geval als je een gegronde, individuele vrees voor vervolging hebt omwille van je ras, religie, nationaliteit, politieke opinie of het behoren tot een sociale groep.

Als je niet in aanmerking komt voor status vluchteling, zal het CGVS nagaan of je nood hebt aan subsidiaire bescherming op basis van artikel 48/4 van de Vreemdelingenwet. Dit is het geval als je bij een terugkeer naar je land van herkomst een risico loopt op onherstelbare schade. Deze schade kan volgens de vreemdelingenwet drie vormen aannemen: schade als gevolg van foltering of executie (artikel 48/4, §2, a), schade als gevolg van een onmenselijke en vernederende behandeling (artikel 48/4, §2, b) of schade als gevolg van willekeurig geweld veroorzaakt door een gewapend conflict (artikel 48/4, §2, c). Artikel 48/5 van de Vreemdelingenwet verduidelijkt dat deze vervolging of ernstige schade moet uitgaan van een actor. Als je niet in aanmerking komt voor de status subsidiaire bescherming, zal het CGVS een weigeringsbeslissing afgeven.

Hierna start de tweede fase van het onderzoek naar de beschermingsnood van een verzoeker. Voordat de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) een terugkeerbesluit kan afgeven, moet ze nagaan of een terugkeer in overeenkomst is met het verbod op onmenselijke of vernederende behandelingen onder artikel 3 van het EVRM. In de praktijk zien we dat niet alle potentiële schendingen van artikel 3 EVRM worden afgedekt door het onderzoek internationale bescherming. Dit noemen we '*protection gaps*'. De meest gekende *protection gaps* situeren zich op het niveau van ernstige medische problematieken.

HET BELGISCHE BESCHERMINGSBELEID VOOR AFGHAANSE VERZOEKERS

Volgens het CGVS is er niet langer een nood aan subsidiaire bescherming

Het Belgische beschermingsbeleid voor Afghaanse verzoekers om internationale bescherming kende een grondige wijziging na de machtsovername van Afghanistan door de taliban. De belangrijkste wijziging situeert zich op het niveau van subsidiaire bescherming. Voordien verleende het CGVS de status subsidiaire bescherming aan personen afkomstig uit provincies gekenmerkt door willekeurig geweld ten gevolge van een conflict, zoals omschreven in artikel 48/4, c) van de Vreemdelingenwet. Sinds maart 2022 past het Commissariaat Generaal voor de Vluchtelingen en Staatlozen (CGVS) een nieuw beleid toe.⁵ Enerzijds verleent het CGVS in meer situaties de status vluchteling. Anderzijds verleent ze niet langer de status subsidiaire bescherming aan Afghaanse onderdanen.

In verband met de status vluchteling, verruimde het CGVS het toepassingsgebied: “met de machtsovername door de taliban is de situatie voor vele Afghanen duidelijk verslechterd. Velen riskeren vervolging. Zij kunnen rekenen op de status van vluchteling. Het gaat om veel verschillende profielen zoals journalisten, mensenrechtenactivisten, opposanten en critici van de taliban, personen met bepaalde functies onder de vorige regering [...]”. Dit betekent dat er meer profielen zijn die een verhoogd risico lopen op vervolging. Deze risicoprofielen zijn onder meer leden van specifieke minderheidsgroepen, vrouwen en meisjes...⁶ Voor hen is er een toegenomen nood aan internationale bescherming volgens het CGVS.⁷

Verwestering als beschermingsgrond situeert zich in België op dit niveau. Volgens de richtlijnen van het European Asylum Agency (EUAA) kan vervolging omwille van verwestering gelinkt worden aan religie, het hebben van een bepaalde politieke mening of het behoren tot een bepaalde sociale groep.⁸ De EUAA is van oordeel dat de acties gericht tegen personen die als verwesterd worden beschouwd, kunnen oplopen tot daden van vervolging.⁹ De Belgische asiendiensten linken verwestering aan de vervolgingsgronden religie en politieke opinie.

Daarnaast meent het CGVS dat er niet langer een reden is tot toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus. In verband met schade veroorzaakt door foltering of terechtstelling, is de kans groot dat deze situatie onder status vluchteling valt aangezien de dreiging hier uitgaat van een staatsactor. In verband met schade veroorzaakt door willekeurig geweld ten gevolge van een conflict, stelt het CGVS dat de veiligheidssituatie in Afghanistan sterk gewijzigd is. Het geweld dat sinds de machtsovername van de taliban plaatsvindt, is voornamelijk doelgericht van aard, waardoor er niet langer een risico is om slachtoffer te worden van willekeurig geweld volgens het CGVS.

In verband met schade veroorzaakt door een onmenselijke of vernederende behandeling, stelt het CGVS dat de socio-economische situatie in Afghanistan geen “onmenselijke behandeling” in de zin van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet uitmaakt. De onmenselijke

behandeling moet worden veroorzaakt door een opzettelijke handeling of nalaten van een actor en moet gericht zijn tegen de betrokkene. De socio-economische situatie is na de machtsovername door de taliban in augustus 2021 nog verder verslechterd, maar de machtsovername is niet de enige oorzaak hiervan. De benarde humanitaire situatie is het gevolg van een complexe crisis waarvoor niet één specifieke actor verantwoordelijk is.¹⁰ In haar rechtspraak merkt de raad wel op dat de socio-economische situatie van Afghanistan bij terugkeer aanleiding kan geven tot een schending van artikel 3 EVRM.

Deze analyse van het CGVS en de RVV omtrent het recht op subsidiaire bescherming op basis van artikel 48/4, §2, b) brengt een bijkomende verplichting mee voor DVZ. Alvorens zij een Bevel om het Grondgebied te Verlaten (BGV) afgeven, moet DVZ beargumenteren waarom de veralgemeende humanitaire crisis in Afghanistan géén risico op onmenselijke of vernederende behandeling met zich meebrengt. In de praktijk zien we op dit punt een gebrekkige argumentering door DVZ, die zich beperkt tot het hernemen van de argumentatie opgeworpen door het CGVS en/of de RVV. De DVZ gaat niet in op het risico dat een Afghaanse terugkeerder loopt na een lange afwezigheid uit het land.

NANSEN heeft in een recente nota vastgesteld dat het Belgische beleid ten aanzien van Afghanistan het non-refoulementbeginsel onvoldoende respecteert.¹¹ Hiervoor haalt het drie belangrijke elementen aan. Ten eerste merkt NANSEN op dat de asiendiensten het bestaan van een bewijskrachtige claim niet erkennen, en als gevolg daarvan hun verplichtingen die voortvloeien uit artikel 13 in combinatie met artikel 3 EVRM niet naleven. Hierdoor worden (nieuwe) verzoeken niet op hun merites beoordeeld. Dit neemt twijfels over de risico's bij terugkeer naar Afghanistan niet weg.

Ten tweede merkt NANSEN op dat de asiendiensten groepen die systematisch risico lopen niet altijd correct identificeren. Zo leggen ze een hoge drempel op voor verwesterde Afghanen om te bewijzen dat ze een risico lopen bij terugkeer. Voor leden van deze groep dringen de autoriteiten erop aan dat zij verdere onderscheidende kenmerken voorleggen om aan te tonen dat zij een reëel risico lopen.

Ten derde interpreteert de RVV de vervolgingsgronden 'politieke overtuiging' en 'religieuze overtuigingen' zeer strikt. Bijgevolg hecht ze een doorslaggevend belang aan de individuele omstandigheden van een verzoeker in België. Er is echter ook sprake van een vermeende politieke of religieuze overtuiging. Hierdoor zou eerder de context waarnaar een verzoeker moet terugkeren in Afghanistan, en de perceptie van de taliban van diegenen die terugkeren uit het westen doorslaggevend moeten zijn. Ten slotte toont NANSEN ook aan dat de beoordelingen door de asiendiensten niet voldoende ondersteund worden door actueel binnenlands materiaal en materiaal afkomstig van andere, betrouwbare en objectieve bronnen.

Wat met Afghaanse terugkeerders?

Op dit moment is terugkeer vanuit de Europese Unie naar Afghanistan quasi onbestaande. Momenteel keerden er nog maar een handvol personen vrijwillig terug vanuit België.

Bijgevolg blijft het voorlopig een bijzonder moeilijke oefening om in te schatten welke risico's terugkeerders in Afghanistan lopen, wie er als verwesterd wordt beschouwd en hoe de taliban met deze personen omgaat. Daarnaast merkt UNHCR op dat er een gebrek is aan actuele informatie over de algemene veiligheids- en socio-economische situatie in Afghanistan.¹² Ook de EUAA geeft in haar drie 'Country of Origin Information' (COI) rapporten aan dat er verschillende obstakels waren voor het vergaren van betrouwbare informatie: "Als gevolg van de machtsovername door de taliban in augustus 2021 werden tijdens het opstellen van dit verslag beperkingen waargenomen. Deze uitdagingen waren onder andere: [...] moeilijkheden bij het verifiëren van de betrouwbaarheid van bronnen/informatie en het bevestigen van informatie, met name uit sociale mediabronnen".¹³ Verder is er weinig tot geen informatie voor handen over de situatie van mensen die na een verblijf in het Westen terugkeren naar Afghanistan.¹⁴ De risico's voor terugkeerders die als verwesterd worden beschouwd zijn legio. Dit betekent dat er te weinig betrouwbare informatie voorhanden is om een risico op vervolging volledig uit te sluiten.¹⁵

Een blik op het verleden kan inzicht bieden in de manier waarop de taliban omging met deze groep personen voor de val van Kabul. Een EASO (het voormalige EUAA) rapport uit 2020 geeft een overzicht van mogelijke mishandelingen door familie, de samenleving en de taliban.¹⁶ Terugkeerders kunnen door hun directe omgeving beschouwd worden als mislukkelingen, waardoor ze uitgesloten worden door hun families. Dit kan ervoor zorgen dat ze bij hun terugkeer dakloos worden.¹⁷ Daarnaast zijn er ook gevallen gekend van terugkeerders die door de gemeenschap werden aangevallen en bedreigd. Ze werden beschouwd als verraders of ongelovigen.¹⁸ Volgens het EASO-rapport beschouwt de taliban terugkeerders als politieke dissidenten. Het louter verblijf in Europa is dan ook al voldoende om een doelwit te zijn van de taliban bij een mogelijke terugkeer.¹⁹

Tijdens een conferentie van the Danish Refugee Council in november 2022, gaf Dr. Liza Schuster haar inzichten over de ervaring van terugkeerders in Afghanistan.²⁰ Als sociologe verbleef ze tussen 2011 en 2021 in Afghanistan en deed ze etnografisch onderzoek naar de impact van een terugkeer op de persoon zelf en diens familie. De taliban is een van de belangrijkste mogelijke actoren van vervolging van terugkeerders. Toch legt ze ook de nadruk op de rol van de gemeenschappen, die met argwaan kijken naar iemand die in 'het Westen' heeft verbleven.²¹ Ze stelde vast hoe terugkeerders door hun gemeenschap kritisch bevestigd werden over hun ervaring en hoe sommigen zelfs beschouwd werden als verraders.²² Ze komt tot het besluit dat terugkeerders een groter risico op vervolging lopen dan personen die Afghanistan nooit hebben verlaten omdat ze te maken krijgen met stigmatisering en het gebrek aan een sociaal netwerk na lange afwezigheid.²³ Dit gebrek aan een netwerk wordt door verschillende experts en rapporten beschreven als een risico verhogende factor. Een netwerk is onontbeerlijk om te kunnen voorzien in het levensonderhoud. Zo kan het zonder netwerk bijzonder moeilijk zijn om toegang te krijgen tot werk en gezondheidszorg.²⁴ Ook is de toegang tot een netwerk cruciaal om begeleid te worden in de heersende normen en waarden na een lange afwezigheid uit Afghanistan.²⁵

Indien terugkeerders of verwesterde Afghanen ernstige problemen ervaren, kunnen ze zich niet wenden tot een functioneel juridisch apparaat. De Special Rapporteur on Afghanistan beschrijft een gebrek aan een duidelijke juridische macht en gecodificeerde wetten. De taliban hanteert de Sharia als grondslag, maar deze is vatbaar voor uiteenlopende interpretaties. Dit zorgt ervoor dat er tot op heden geen gestandaardiseerde procedure is voor politie, rechters en advocaten.²⁶ Het recht op een effectief en eerlijk beroep lijkt dan ook onbestaande in de Afghaanse context. Er zijn verslagen van vermeende beschuldigen die werden vastgehouden, veroordeeld en bestraft op dezelfde dag, zonder enige blijk van een eerlijke rechtsgang.²⁷ Op 13 november 2022 kondigde de taliban het gebruik van lijfstraffen aan, wat een schending is van het verbod op foltering.²⁸

DEEL 2

VERWESTERSING VAN AFGHANEN IN HET BELGISCHE BELEID

In wat volgt gaan we dieper in op de mogelijkheden om als verzoeker een gegronde vrees voor vervolging op basis van verwestersing aannemelijk te maken. Hiervoor analyseerden we 52 arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna RVV) in volle rechtsmacht tussen maart 2022 en oktober 2023. Op basis van deze analyse gaan we na welke elementen het CGVS en de RVV relevant achten om te bepalen of iemand al dan niet als verwesterd kan worden beschouwd. We onderzoeken ook hoe deze Belgische asielinstanties de behandeling van verwesterde Afghanen bij terugkeer naar Afghanistan inschatten, en hoe zij het risico voor vervolging van deze groep beoordelen.

HET CONCEPT 'VERWESTERSING' VOLGENS HET CGVS EN DE RVV

In zijn analyse van verwestersing overloopt de Raad eerst de geldende waarden en normen in Afghanistan. De Raad geeft aan dat er een negatief beeld bestaat onder talibansympathisanten en secties van de taliban over personen die Afghanistan verlieten. Tegelijkertijd is er volgens de Raad een ambigue houding van de taliban tegenover terugkeerders.²⁹ Verder merkt de Raad op dat terugkeerders ook het slachtoffer kunnen zijn van stigmatisering, discriminatie en uitstoting door hun onmiddellijke omgeving.³⁰

Op basis van deze analyse duidt de Raad twee risicoprofielen aan binnen de ruimere groep van terugkeerders. Personen die als verwesterd zijn, of zo gepercipieerd worden, zijn een van de risicoprofielen. Volgens de Raad gaat het over Afghanen wiens activiteiten, gedrag, uiterlijk en geuite meningen worden beschouwd als niet-Afghaans of niet-moslim. Het kan ook gaan over personen die terugkeren naar Afghanistan, na een verblijf in het Westerse landen. De risicoanalyse van dit profiel verloopt op basis van een individuele beoordeling. De Raad houdt hierbij rekening met risico verhogende factoren zoals het geslacht, de leeftijd, het gebied van herkomst en de conservatieve omgeving, de duur van het verblijf in het Westen, de aard van de tewerkstelling van de verzoeker, de zichtbaarheid van de verzoeker en de zichtbaarheid van de normoverschrijding (ook voor normoverschrijdingen in het buitenland), enzovoort.³¹ Deze invulling van het concept verwestersing is nagenoeg identiek aan die van de EUAA.³²

VERWESTERSING ALS GROND VOOR VERVOLGING OP BASIS VAN RELIGIE EN POLITIEKE OPINIE

Vervolgens kwalificeert de Raad welke vervolgingsgronden van toepassing zijn op een persoon die als verwesterd wordt beschouwd. In tegenstelling tot de richtlijnen van de EUAA, vormen verwesterde Afghanen geen sociale groep volgens de Raad. Verwestersing is namelijk geen aangeboren kenmerk, noch een kenmerk met een gemeenschappelijke achtergrond dat niet kan worden gewijzigd. De groep ‘verwesterde Afghanen’ is bovendien divers, en zij geven allen op een andere manier uiting aan hun mogelijke verwestersing.³³ De RvV onderzoekt verwestersing dan ook enkel vanuit de vervolgingsgronden ‘godsdienst’ en ‘politieke overtuiging’.³⁴ In wat volgt overlopen we de argumentatie van de Raad.

Deze vervolgingsgronden handelen over kenmerken die dermate fundamenteel zijn voor de identiteit of morele integriteit van een verzoeker dat niet mag worden gevraagd dat hij deze opgeeft. Zoals het Hof van Justitie heeft overwogen, omvat de bescherming die onder het Unierecht op basis van de vervolgingsgrond ‘godsdienstige overtuiging’ wordt geboden, slechts gedrag dat een verzoeker noodzakelijk acht voor zichzelf. Het moet gaan om gedrag dat is gebaseerd op een godsdienstige overtuiging en dat bijzonder belangrijk is voor een verzoeker om zijn godsdienstige identiteit te behouden.

Ook voor het slagen van een verzoek op basis van de vervolgingsgrond ‘politieke overtuiging’ is vereist dat het gedrag is gebaseerd op een politieke overtuiging en bijzonder belangrijk is voor een verzoeker om zijn identiteit of morele integriteit te behouden, zodat niet van verzoeker mag worden verwacht dat hij dit opgeeft. Opdat verwestersing valt onder een van deze vervolgingsgronden, onderzoekt de Raad of de verzoeker zich de westerse waarden en normen daadwerkelijk heeft eigen gemaakt.

Individuele elementen bepalen of een Afghaan wordt beschouwd als verwesterd. De verzoeker moet deze elementen aanreiken. Om verwestersing te kwalificeren onder de vervolgingsgronden ‘godsdienst’ en ‘politieke overtuiging’, moet de verzoeker zich de westerse normen en waarden eigen hebben gemaakt. De RvV meent dat een westerse levensstijl niet voldoende is om te worden erkend als vluchteling, behalve als de verzoeker aantoonbaar dat zijn westerse gedragingen een uitingvorm zijn van een godsdienstige of politieke overtuiging. Een verzoeker moet aantonen dat hun een religieuze of politieke overtuiging wordt aangerekend door een actor van vervolging als gevolg van persoonlijke uiterst moeilijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen.

Tegelijkertijd geeft de RvV aan dat de verzoeken van Afghanen die terugkeren vanuit Europa voorzichtig moeten worden beoordeeld. Als een verzoeker slechts gedurende een korte periode in Afghanistan woonde en het grootste deel van zijn jonge leven en vormende jaren zich buiten Afghanistan bevond, moet de geloofwaardigheid van zijn verblijf in het buitenland grondig worden onderzocht. Dit verblijf in het buitenland kan een effect hebben op verzoekers mogelijkheden om zich bij terugkeer aan de regels van de Taliban en lokale gebruiken te

houden. De Raad verwijst in dit verband steevast naar Sufi en Elmi en de analyse van het Hof in dit arrest van de (on)mogelijkheid om zich aan te passen aan de geldende regels bij terugkeer.³⁵ Deze (on)mogelijkheid tot aanpassing is volgens de asiendiensten afhankelijk van individuele elementen.

Het volstaat voor de Raad dan ook niet om op algemene wijze te verwijzen naar het feit dat men omwille van zijn verblijf in Europa als verwesterd beschouwd zal worden en bij terugkeer naar Afghanistan vervolgd zal worden. Deze vrees voor vervolging of reëel risico op ernstige schade dient geïndividualiseerd en geconcretiseerd te worden. Volgens de Raad is er voor personen die als verwesterd worden beschouwd geen redelijke bescherming in Afghanistan. Daarnaast is er ook geen sprake van een intern vestigingsalternatief aangezien de taliban de actor van vervolging is en zij het hele Afgaanse grondgebied in handen heeft.³⁶ Toch meent de Raad dat niet voor alle Afghanen die onder het profiel vallen van een toegeschreven verwestersing, een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen. Bij de beoordeling of er sprake kan zijn van een toegeschreven verwestersing die aanleiding kan geven tot een gegronde vrees voor vervolging is steeds een individueel onderzoek vereist. De verzoeker om internationale bescherming dient steeds *in concreto* aannemelijk te maken dat hij omwille van zijn verblijf in Europa nood heeft aan internationale bescherming.

ELEMENTEN DIE OP MOGELIJKE VERWESTERSING WIJZEN

De individuele beoordeling van verwestersing zorgt ervoor dat verzoekers om internationale bescherming verschillende bijkomende individuele elementen moeten voorleggen. Uit de geanalyseerde rechtspraak komen er verschillende individuele elementen naar voren die een rol spelen bij de beoordeling van iemands verwestersing. Deze elementen zijn ruim genomen op te delen in drie categorieën: persoonlijke kenmerken, de verwovenheid van de verzoeker in de Belgische samenleving en de specifieke situatie bij terugkeer van de verzoeker. Deze elementen op zichzelf zijn zelden voldoende om iemands ‘verwesterde aard’ aan het CGVS of de RvV aan te tonen. In de geanalyseerde arresten is er telkens sprake van een combinatie van verschillende relevante elementen, die tot de conclusie leidde dat de verzoeker inderdaad als ‘verwesterd’ zou worden beschouwd in Afghanistan.

Persoonlijke kenmerken

De meest fundamentele elementen die aanleiding kunnen geven tot verwestersing zijn telkens gelinkt aan de persoonlijke kenmerken van de verzoeker. De jonge leeftijd, eventuele psychologische kwetsbaarheden en de seksuele geaardheid van een verzoeker kunnen wijzen op verwestersing. Uit de rechtspraak blijkt dat elk element afzonderlijk vaak niet voldoende is om aanleiding te geven tot status vluchteling. In de geanalyseerde arresten wijst een combinatie van elementen op verwestersing. De Raad onderzoekt deze elementen telkens op een cumulatieve manier, in de context van de beschikbare landeninformatie over Afghanistan.

Leeftijd

In de meerderheid van de geanalyseerde arresten zijn de verzoekers mannen die op jonge leeftijd Afghanistan verlieten. De leeftijd van vertrek uit Afghanistan is een belangrijk element, samen met de leeftijd van aankomst in België. Een lang verblijf in België, of een vertrek uit Afghanistan op jonge leeftijd zijn op zichzelf niet voldoende voor de Raad om beschouwd te worden als verwesterd. De Raad hecht veel belang aan de ‘vormende jaren’ van een verzoeker, waar de verzoeker zich bevond tijdens deze vormende jaren, en op welke manier de verzoeker in aanraking is gekomen met ‘westerse normen en waarden’ tijdens deze vormende jaren. De precieze leeftijd tijdens dewelke deze vormende jaren plaatsvinden, en tot wanneer iemand nog gevormd kan worden volgens ‘westerse’ waarden, is erg onduidelijk op basis van de geanalyseerde rechtspraak.

In het arrest 294.882 lijkt deze grens rond de zestien jaar te liggen. De Raad vormt hier de negatieve beslissing om naar erkenning vluchtelingenstatus:

“Hoewel de verzoekende partij voor haar vertrek uit Afghanistan op zestienjarige leeftijd al deels gevormd was naar Afgaanse gebruiken, waarden en normen, heeft zij het belangrijkste deel van haar puberteit, die essentieel zijn in het vormen van een wereldbeeld en het aannemen van waarden en normen, in België doorgebracht”³⁷

In het arrest 293.152 verwerpt de Raad het beroep van een man die op 15-jarige leeftijd Afghanistan verliet:

“De Raad merkt op dat in casu niet wordt betwist dat verzoeker Afghanistan verlaten heeft in de zomer van 2016, wat betekent dat hij tot zijn vijftien jaar in Afghanistan heeft verbleven en er minstens een deel van zijn vormende jaren heeft doorgebracht, waardoor kan worden aangenomen dat hij aldaar reeds in grote mate gevormd was naar de Afgaanse waarden en normen”³⁸

In het eerste dossier kon de verzoeker aanvullende elementen voorleggen die wijzen op een vorm van verwestering. In het tweede dossier was dit veel minder het geval, en verwees de verzoeker louter naar diens jonge leeftijd op het moment van vertrek uit Afghanistan. Hieruit blijkt duidelijk dat een jonge leeftijd op zichzelf niet voldoende is. Indien een verzoeker een jonge leeftijd had bij aankomst in België, is het noodzakelijk om vervolgens aan te tonen op welke manier de verzoeker in aanraking is gekomen met ‘Westerse normen en waarden’. Hoe jonger de verzoeker was bij het verlaten van Afghanistan, hoe lager de drempel om bijkomende elementen voor te leggen die kunnen wijzen op verwestering. Bij een jongere leeftijd is de kans namelijk groter dat de verzoeker zich gedurende zijn verblijf in België westerse gedragingen heeft aangemeten. Deze kunnen hem mogelijk onder de aandacht brengen van de taliban of de lokale gemeenschappen in het dorp. Het kan in deze gevallen vaak niet worden uitgesloten dat de verzoeker niet steeds de nodige reflexen zal hebben om het spel mee te spelen, zoals beschreven in Sufi en Elmi.³⁹

Verzoekers die al meerderjarig waren toen ze Afghanistan verlieten, kunnen niet enkel

verwijzen naar een lang verblijf in België. Zij moeten bijkomende elementen voorleggen. De drempel voor het benodigd aantal elementen ligt bijzonder hoog. Meerderjarigheid speelt verder in het nadeel van een verzoeker, indien blijkt dat de verzoeker actief deelnam aan de Afghaanse samenleving voor vertrek. Scholing, een beroep als landbouwer en het regelmatig bezoeken van de madrassa zijn elementen die volgens de Raad doen vermoeden dat een verzoeker zich opnieuw kan aanpassen aan de Afghaanse normen en waarden. Zo weigert de Raad in arrest 293.441 het beroep van een man die op 19-jarige leeftijd Afghanistan heeft verlaten. Hij verbleef al 7 jaar in België, maar maakte verder niet concreet “dat er in zijn hoofde sprake zou zijn van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen die aanleiding kunnen geven tot een toegeschreven verwestering”.⁴⁰

Medische en/of psychologische elementen

Volgens de beschikbare landeninformatie worden mensen met geestelijke en lichamelijke beperkingen in Afghanistan vaak gestigmatiseerd. Hun aandoening wordt soms beschouwd als ‘verband houdend met Gods wil’. Mishandeling van deze mensen door de samenleving en/of hun familie kan plaatsvinden.⁴¹ Dit element op zichzelf is niet voldoende om te wijzen op verwestering, maar kan een risico verhogende factor zijn.

In arrest 284.950 bleek de psychologische kwetsbaarheid bijvoorbeeld uit het hervestigingsrapport van de verzoeker, opgemaakt door een *welfare officer* van EUAA.⁴² De psychologische kwetsbaarheid van deze verzoeker werd daarnaast door zijn voogd aangekaart via een begeleidende brief. Verder stelde de Raad vast dat de verzoeker huilde tijdens het persoonlijk onderhoud. Dit zijn voldoende elementen volgens de Raad om te spreken van psychologische kwetsbaarheid, die voortvloeit uit zijn minderjarigheid en zijn levenservaringen.

In arrest 284.821 heeft de verzoeker een syndroom met zichtbare fysieke kenmerken. Volgens de RvV toont de Afghaanse samenleving in het algemeen weinig verdraagzaamheid ten aanzien van personen die afwijken van de ‘norm’, bijvoorbeeld wegens hun fysieke of mentale aandoeningen. Bijgevolg stelt de Raad dat een verzoeker, die zichtbare fysieke kenmerken vertoont van zijn medische problematiek, een stigma heeft dat hij niet van zich zal kunnen afschudden.⁴³

In arrest 288.364 kampt de verzoeker met aanzienlijke psychologische problemen. Hij ervaart psychosomatische klachten en doet aan automutilatie.⁴⁴ In arrest 280.854 verwijst de Raad naar de inherente kwetsbaarheid van de verzoeker als NBMV, versterkt door psychische problematieken. De verzoeker ondersteunt zijn betoog met een attest van Solentra.⁴⁵ In arrest 283.127 consulteerde de verzoeker een dokter wegens stress en slaapstoornissen. Hij doet zichzelf pijn en er zijn ernstige aanwijzingen van suïcidale gedachten. De verzoeker ondersteunt zijn betoog met een attest van Solentra en van zijn huisdokter. Hieruit blijkt onder meer dat hij traumatherapie startte in juni 2021.⁴⁶ Volgens de Raad is er in de drie dossiers sprake van een specifieke kwetsbaarheid als gevolg van een psychische problematiek. Deze

kwetsbaarheid is relevant bij de beoordeling van de mogelijkheid van verzoeker om 'het spel te spelen' en zich te houden aan de heersende normen bij terugkeer.

LGBTQI en Zina

In sommige arresten komen de seksuele geaardheid of gedragingen van de verzoeker ook aan bod. Zo beweert de verzoeker in arrest 283.667 dat hij zowel op jongens als meisjes valt. Deze geaardheid werd niet tijdens de onderzoeksfase bij het CGVS meegedeeld en vormt volgens de Raad geen nieuw element. Bijgevolg weert de rechter dit element uit de debatten.⁴⁷ Het is dan ook belangrijk om dit element zo vroeg mogelijk op te werpen en aan te tonen, indien dit van toepassing is. Personen die religieuze, morele en/of maatschappelijke normen overtreden vormen volgens de EUAA namelijk een risicoprofiel dat kan overlappen met het risicoprofiel van personen die als verwesterd beschouwd worden. In de EUAA-richtlijnen worden 'ongeorloofde' seksuele relaties omschreven als Zina.⁴⁸

Dit is een begrip afkomstig uit de Sharia. De Raad geeft aan dat personen die worden beticht van "zina" in het algemeen een gegronde vrees voor vervolging kunnen laten gelden.⁴⁹

Etniciteit

Verzoekers die tot de Hazara etniciteit behoren worden niet automatisch erkend als vluchteling. Er is namelijk geen sprake van een systematische vervolging van Hazara volgens de Raad. Zij geeft in arrest 284.821 wel aan dat deze minderheidsgroep zich in een zeer precare situatie bevindt, waardoor dit element een risico verhogende factor is.⁵⁰ Hazara worden daarnaast "beschouwd als het westen meer genegen dan andere groepen in Afghanistan. Binnen conservatieve delen van de Afghaanse gemeenschap leeft de perceptie dat de Hazara-minderheid een cultuur heeft omarmd die niet strookt met de definitie van de islam zoals de taliban deze zien".⁵¹ Dit betekent dat het behoren tot de Hazara etniciteit, in combinatie met andere factoren, kan wijzen op toegeschreven verwestering.

Opgegroeid in Pakistan of Iran

Personen die zijn opgegroeid in Pakistan of Iran, en nooit in Afghanistan hebben gewoond lopen een verhoogd risico op vervolging volgens EUAA-richtsnoeren. Ze zijn niet vertrouwd met de Afghaanse normen en verwachtingen. Daarnaast beschikken zij zelden over een ondersteuningsnetwerk in Afghanistan. Dit kan ervoor zorgen dat ze als 'niet-Afghaans' worden beschouwd.⁵² Deze groep loopt geen automatisch risico op vervolging, maar op basis van bijkomende omstandigheden kan er wel sprake zijn van een gegronde vrees voor vervolging. Zo verbleef een verzoeker in arrest 293.090 nagenoeg heel zijn leven in Pakistan. Rond zijn achttiende verjaardag verbleef hij zes maanden in Afghanistan, waarna hij richting Europa vertrok. In België neemt de verzoeker actief deel aan de Belgische samenleving, waardoor hij volgens de Raad in contact is gekomen met westerse waarden en normen. Daarnaast verklaarde hij dat hij niet veel mannelijke familieleden meer heeft in Afghanistan, en hij enkel contact heeft met zijn moeder via een neef van hem.⁵³ De combinatie van deze factoren is voldoende om een gegronde vrees voor vervolging aan te tonen.

GEDRAGINGEN VAN DE PERSOON

De gedragingen van een verzoeker in België kunnen ook duiden op verwestering. Waar de persoonlijke kenmerken vaak een doorslaggevende rol spelen, lijken gedragingen eerder een aanvullende rol te spelen. Dit betekent dat deze elementen op zichzelf of in combinatie met elkaar zelden voldoende zijn om aanleiding te geven tot status vluchteling. Om deze elementen voor te leggen, speelt het netwerk rond de verzoeker een cruciale rol. De mate waarin een verzoeker zich westerse gedragingen heeft eigengemaakt, blijkt vaak uit verklaringen, attesten en documenten van scholen, vrienden, werkgevers, ... Het is aan de verzoeker om dit zo concreet mogelijk te maken. In wat volgt geven we een niet-exhaustief overzicht van elementen die worden voorgelegd die wijzen op een westerse levensstijl. Afhankelijk van andere individuele elementen in het dossier, kan dit aanleiding geven tot status vluchteling.

Kennis van de landstalen en de eigen taal

Een goede kennis van het Nederlands of het Frans toont volgens de Raad op zichzelf niet aan dat de verzoeker zich de westerse waarden en normen eigen heeft gemaakt. Hieruit kan wel blijken dat een verzoeker actief deelneemt aan de Belgische samenleving en bijgevolg in aanraking komt met westerse waarden en normen. Algemeen genomen tonen verzoekers hun kennis van het Nederlands aan via schoolrapporten, getuigenissen van de directe omgeving en andere documenten. De Raad stelt dat “de goede kennis van het Nederlands op zich niet aantoont dat de verzoeker zich de Westerse waarden en normen heeft eigen gemaakt op dergelijke wijze dat zij fundamenteel zijn voor de identiteit of morele integriteit van verzoeker en dat niet mag worden verwacht dat hij deze opgeeft”. Hieruit kan wel blijken, indien de verzoeker op jonge leeftijd België is binnengekomen, dat hij actief deelneemt aan de Belgische samenleving en daarbij noodzakelijkerwijze werd geconfronteerd met Westerse waarden en normen.⁵⁴

In arrest 284.950 spreekt verzoeker in zijn pleeggezin Frans en op school Nederlands, ook op zijn hobby worden de twee landstalen gesproken. Hierdoor beheerst hij beide talen redelijk. Daarnaast moet hij tijdens het spreken van Dari regelmatig zoeken naar een bepaald woord.⁵⁵ In verschillende arresten drukte de verzoeker zich uit in het Nederlands, of legde hij een schoolrapport voor om een goede kennis van het Nederlands aan te tonen. In arrest 289.140 heeft de verzoeker zelf initiatieven genomen om het Nederlands onder de knie te krijgen. Zo verhuisde hij naar Antwerpen met zijn broer om in een Nederlandstalige omgeving te kunnen zijn, en neemt hij deel aan verschillende zomerkampen. Tijdens de terechtzitting drukte de verzoeker zich omstandig uit in het Nederlands.⁵⁶

Daarnaast houdt de Raad ook rekening met de (eventueel gebrekkige) kennis van de moedertaal van de verzoeker. In arrest 287.572 stelt de verzoeker dat zijn accent in het Pasjtoe anders zal zijn wanneer hij terugkeert naar Afghanistan. In combinatie met andere elementen kan het moeilijk zijn voor verzoeker om het ‘spel’ te spelen.⁵⁷ Omgekeerd kan de kennis van de moedertaal ook een negatieve impact hebben. In arrest 284.006 maakt de verzoeker bijvoorbeeld nog gebruik van een tolk Pasjtoe, en kan hij zich niet in het Nederlands uitdrukken. Daarnaast verliet hij Afghanistan op zestienjarige leeftijd, waardoor hij volgens

de Raad al een zekere maturiteit had en gevormd was naar de Afghaanse waarden en normen. Dit element, in combinatie met de vaststelling dat hij nog over een netwerk beschikt in Afghanistan en gebruikt maakt van een tolk Pasitoe doet de Raad besluiten dat hij zich nog kan aanpassen bij terugkeer: “verzoeker haalt geen elementen aan die persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen betreffen waardoor hij het risico loopt om als verwesterd te worden beschouwd of vervolgd”.⁵⁸

Het volgen van een opleiding, uitoefenen van een beroep of hobby's

Het volgen van een opleiding in een Belgische school, het uitoefenen van een bepaald beroep of hobby, zijn elementen die volgens de RvV kunnen duiden op verwestering in combinatie met andere elementen. In verschillende arresten gaat de verzoeker nog naar school, of heeft hij school gevolgd. Sommige verzoekers combineren hun scholing nog met een studentenjob. Hierdoor komen ze regelmatig in aanraking met ‘Westerse normen en waarden’.

Getuigenissen van niet-belanghebbenden op school en de werkvloer kunnen dienen ter ondersteuning van het betoog, net zoals loonfiches en een arbeidsovereenkomst. Toch is het belangrijk om op te merken dat deze elementen op zichzelf niet voldoende zijn. Ze kunnen louter dienen ter ondersteuning van de bewering dat een verzoeker tijdens zijn vormende jaren actief heeft deelgenomen aan de Belgische samenleving. Indien deze elementen niet worden ondersteund door andere elementen, besluit de Raad dat “de overige bijgebrachte documenten [aantonen] dat verzoeker daadwerkelijke inspanningen levert om zich in België te integreren en een plaats te verwerven in de Belgische samenleving. Hieruit kan niet worden geconcludeerd dat verzoeker zich bepaalde westerse waarden en gewoonten daadwerkelijk heeft eigen gemaakt, in de zin dat ze fundamenteel deel zijn gaan uitmaken van zijn identiteit en van hem niet redelijkerwijze mag worden verwacht dat hij er afstand van neemt”.⁵⁹

In arrest 288.618 volgde de verzoeker eerst OKAN onderwijs. Door zijn snelle beheersing van de Nederlandse taal schakelde hij over naar regulier onderwijs. In zijn richting geldt hij als een verbindend voorbeeldfiguur. Hij doet bovendien studentenwerk bij een pizzeria en in een krantenwinkel. Hieruit blijkt volgens de Raad dat hij “onmiskkenbaar actief deelneemt aan de Belgische samenleving, en zich heeft opengesteld voor de Belgische en Westerse cultuur. Tijdens zijn maatschappelijke participatie wordt hij noodzakelijkerwijze geconfronteerd met westerse waarden en normen en dit tijdens een cruciale fase in zijn ontwikkeling als adolescent, waarin jongeren vatbaar zijn voor externe invloeden”.⁶⁰ In arrest 289.140 heeft de verzoeker een OKAN opleiding gevolgd en neemt hij deel aan zomerkampen. Hij zit in een schakelklas van een katholieke school. Hier volgt hij vakken zoals koken, mode en verzorging. Hij heeft een goede werkhouding en goede relaties met andere jongens en meisjes in zijn klas.⁶¹ In arrest 283.127 loopt de verzoeker gecombineerd stage en volgt hij les.⁶² In arrest 280.854 volgt de verzoeker Nederlandse lessen en zal hij een opleiding tegelvloeren starten.⁶³ In arrest 289.732 volgt de verzoeker een OKAN opleiding en zal hij volgend schooljaar een beroepsopleiding kok volgen, gecombineerd met bijkomende taalcursussen en algemene vakken. Bovendien heeft hij een studentenjob in een restaurant waar hij met varkensvlees omgaat.⁶⁴ In RvV 284 950 speelt de verzoeker voetbal, in RvV 285.575 maakt de verzoeker

deel uit van een gemengde en diverse turngroep, ook ondersteunt de verzoeker andere clubleden en helpt bij de organisatie van de activiteiten.⁶⁵ In RvV 289.140 is de verzoeker lid van een gemengde en diverse turnclub, waarbij hij ook deelneemt aan de optredens van de club. Dit wordt als niet-mannelijk en zondig gezien door andere Afghanen die hier soms opmerkingen over maken.⁶⁶

De verzoekers in al deze arresten verlieten Afghanistan op jonge leeftijd, waardoor zij zich tijdens een deel van hun vormende jaren in België bevonden. Met behulp van bovenstaande elementen tonen ze aan dat ze zich hebben aangepast aan de omstandigheden en zich daadwerkelijk Westerse normen en waarden hebben eigen gemaakt.

Vriendenkring en omgang met vrouwen en meisjes

Wanneer de verzoeker een diverse vriendenkring heeft en goed overweg kan met andere Belgische jongens en meisjes kan dit een teken zijn van het delen van de westerse waarden en normen. Voor de Raad toont dit niet noodzakelijk aan dat een verzoeker daadwerkelijk verwesterd is. Toch kan dit wijzen op een zekere openheid ten aanzien van westerse waarden en normen, “die voor een Afghaanse jongen in de huidige strikt conservatieve en extreme patriarchale samenleving onder het taliban-regime zeer opvallend zijn en niet onopgemerkt zullen blijven in de Afghaanse gemeenschap”.⁶⁷

In arrest 288.364 heeft de verzoeker een vriendenkring opgebouwd en heeft hij een relatie met een meisje.⁶⁸ In arrest 289.081 spreekt de verzoeker na zijn werk en opleiding af met vrienden en vriendinnen om te wandelen of iets te gaan drinken op café en heeft al een relatie gehad met een meisje in België.⁶⁹ In arrest 286.778 heeft de verzoeker goede relaties met andere jongens en meisjes in zijn klas. Dit blijkt uit foto's die tonen dat de verzoeker hier vrienden heeft, een vriendin heeft en uitstappen maakt.⁷⁰

Als verschillende elementen in het dossier wijzen op een bepaalde omgang met en visie op de positie van vrouwen, kan dit ook een positief element zijn dat wijst op verwestering. Zo verklaart de voogd en begeleider in de leefgroep in arrest 287.572 dat de verzoeker beleefd en respectvol omgaat met vrouwen.⁷¹ In arrest 285.575 maakt de verzoeker deel uit van een gemengde turngroep.⁷² In arrest 288.618 heeft de verzoeker een uitgesproken positieve mening over vrouwen: “Hij begrijpt niet dat meisjes en jongens [in Afghanistan] al op een jonge leeftijd moeten trouwen. Ook over vrouwen heeft hij een uitgesproken positieve mening. Hij zegt dat elke vrouw keuzes voor haarzelf moet kunnen maken en dat een man daar niet over mag beslissen”⁷³ In arrest 289.267 heeft de verzoeker een Facebookpost geschreven waarin hij oproept om ook meisjes naar school te laten gaan, “hieruit blijkt minstens dat verzoeker zich kritisch uitlaat t.a.v. een van de kernpunten van het talibanbeleid”.⁷⁴

Geen/ niet-praktiserend moslim

Indien een verzoeker aantoont dat hij een niet-praktiserend moslim is, of geen moslim (meer) is kan dit wijzen op verwestering. In RvV 288.618 neemt de verzoeker deel aan eucharistievieringen op school en komt hij via zijn studentenwerking in aanraking met niet-halal vleesproducten.⁷⁵ In arrest 287.572 geeft de verzoeker aan dat hij alcohol drinkt.⁷⁶ In

arrest 289.081 geeft de verzoeker aan dat hij zijn dagelijkse activiteiten belangrijker vindt dan het gebed, hij vermijdt ook contact met andere Afghanen omdat zij het niet leuk zouden vinden als hij niet bidt. Hij drinkt ook alcohol.⁷⁷ In arrest 289.140 gaat de verzoeker naar een katholieke school. Hier neemt hij op respectvolle wijze deel aan de lessen godsdienst. Hij beschouwt zichzelf niet als geheel ongelovig, maar is niet langer een praktiserend moslim. Daarnaast wilt hij zich niet langer gebonden voelen aan religieuze voorschriften.⁷⁸

DE SPECIFIEKE SITUATIE BIJ TERUGKEER VAN EEN VERZOEKER

De specifieke situatie bij terugkeer van een verzoeker kan risico verhogend werken. Hierdoor ligt de drempel om verwestersing aan te tonen lager. Net zoals de persoonlijke gedragingen van een verzoeker, is de situatie bij terugkeer zelden een element dat op zichzelf aanleiding geeft tot status vluchteling.

De beschikbaarheid van een netwerk in Afghanistan bij terugkeer

In RvV 289.267 heeft de verzoeker gedurende lange tijd het contact verloren met zijn familie in Afghanistan, hoewel hij sinds kort terug contact heeft, is het onduidelijk hoe zij staan tegenover het feit dat hij al 3,5 jaar in een Westers land verblijft.⁷⁹ Ook in RvV 284 950 wordt deze vraag gesteld: “Hierbij stelt zich de vraag of verzoeker bij terugkeer kan rekenen op de opvang en het netwerk van zijn gezin om zich (opnieuw) aan te passen aan de huidige normen en waarden van de Afgaanse samenleving, rekening houdend met de strenge sociaal-religieuze richtlijnen die door de taliban autoriteit ten heden zijn uitgevaardigd. Gelet op de verklaringen over de druk die verzoekers vader uitoefent op zonen, in casu broer S. en verzoeker, kan immers niet worden uitgesloten dat verzoeker bij terugkeer niet op de welwillendheid en het begrip van zijn vader zal kunnen rekenen”.⁸⁰ In sommige arresten beschikt de verzoeker wel nog over een netwerk in Afghanistan. Zelfs bij een verzoeker die Afghanistan op een jonge leeftijd heeft verlaten, kan dit element negatief doorwegen in het oordeel over verwestersing.

Gebied van herkomst is conservatief of aanwezigheid van conservatie groepen

Indien een verzoeker elementen kan voorleggen die wijzen op verwestersing, kan de regio van herkomst een risico verhogende factor zijn. Bij de beoordeling van de vrees van de verzoeker dient rekening te worden gehouden met de strenge sociaal-religieuze richtlijnen die op dat moment uitgevaardigd zijn door de taliban-autoriteiten in de regio van herkomst. In RvV 699.278 komt de verzoeker uit het dorp Salati in het district Mirzaka. In arresten 278.699, 289.732, 283.127 en 283.977 zijn de verzoekers afkomstig uit de provincie Paktia. Volgens de beschikbare landeninformatie is deze provincie een bolwerk van het Haqqani netwerk, dat binnen de taliban wordt beschouwd als de groepering die nauwe banden heeft met Al Qaeda.⁸¹ Daarnaast is ISKP hier ook sterk aanwezig, waardoor terugkeerders naar deze regio ook het risico lopen om door deze actor vervolgd te worden.⁸²

EEN TE NAUWE INVULLING VAN VERWESTERSING?

In de geanalyseerde rechtspraak verwijst de RvV steevast naar het arrest Sufi en Elmi tegen het Verenigd Koninkrijk bij het EHRM. Deze zaak uit november 2011 is toonaangevende rechtspraak die mee de invulling van het concept van verwestersing bepaalt.⁸³ Het EHRM geeft in deze zaak een ruime invulling aan het concept van verwestersing. De manier waarop de RvV dit arrest gebruikt ter ondersteuning van hun invulling van verwestersing strookt volgens ons niet met deze ruime invulling uitgewerkt door het EHRM. Om als verwesterd beschouwd te worden zou het -volgens de logica van dit arrest- voor Afghaanse onderdanen al voldoende moeten zijn dat ze lange tijd afwezig waren uit Afghanistan, en ze geen recente ervaring hebben met het leven onder de taliban.

In Sufi en Elmi onderzocht het EHRM een terugkeerbesluit van de Britse asiendiensten voor twee Somalische onderdanen. Bij een eventuele terugkeer, moesten beide betrokkenen terugkeren via Mogadishu. De situatie in de Somalische hoofdstad was op dat moment erg gevaarlijk door onvoorspelbaar en wijdverspreid geweld. Daarom onderzocht het Hof ook of er een mogelijkheid was tot relocatie naar een andere regio in Somalië. Het Hof stelde vast dat terugkeerders zonder recente ervaring met het leven in Somalië, een reëel risico op mishandeling liepen als ze zich in een door Al-Shabaab gecontroleerd gebied vestigden of als ze door dat gebied moesten reizen. Indien ze niet vertrouwd waren met de strenge islamitische regels die daar golden, konden ze namelijk slachtoffer worden van straffen als steniging, amputatie, geseling en andere lijfstraffen.

Beide betrokkenen verlieten Somalië op relatief jonge leeftijd, voor de machtsovername door Al-Shabaab. Hierdoor hadden ze geen enkele ervaring met het leven onder het gezag van deze organisatie en hun strenge islamitische regels. Daarnaast beschikten ze niet over een voldoende sterk netwerk om hen te begeleiden in deze nieuwe omgeving. Dit werd door het Hof omschreven als de onmogelijkheid om het spel te spelen (“to play the game”) en zich aan te passen.⁸⁴ Hierdoor zouden ze een risico lopen op mishandeling door Al-Shabaab, of zouden ze terecht komen in een situatie van verregaande materiële ontbering in een van de internationale vluchtelingenkampen in Somalië of Kenia. Daarom besloot het Hof dat er een aannemelijk risico was op een schending van artikel 3 EVRM.

De onmogelijkheid voor Sufi en Elmi om zich aan te passen aan de geldende islamitische regels werd niet aangetoond op basis van een uitgebreid individueel onderzoek. De vaststellingen dat de betrokkenen reeds op jonge leeftijd Somalië hadden verlaten, geen ervaring hadden met Al-Shabaab en bij terugkeer zouden verblijven in een regio onder controle van Al-Shabaab waren voldoende. Op basis van deze drie elementen besloot het Hof dat Sufi en Elmi niet in staat zouden zijn om het spel te spelen. De mate waarin Sufi en Elmi *daadwerkelijk* verwesterd waren speelde geen rol bij de beoordeling van een mogelijke schending van artikel 3 EVRM. De doorslaggevende factor was vooral dat ze door Al-Shabaab als verwesterd *beschouwd* zouden worden.

Deze ruime invulling van verwestersing lijkt ook terug te komen in de richtlijnen van UNHCR en EUAA. Zij benaderen verwestersing vanuit de invalshoek van de Conventie van Geneve. De nadruk in de richtlijnen ligt, net zoals in Sufi en Elmi, op de *beschouwde* verwestersing. Volgens de oudere 'Eligibility Guidelines 2018' hebben personen die als 'westers' worden beschouwd een risicoprofiel, dat aanleiding kan geven tot de toekenning van internationale bescherming. De richtlijnen geven geen eenduidige definitie van wat als 'westers' gedrag wordt beschouwd.

Ze verwijzen naar "waarden en/of uiterlijke kenmerken die geassocieerd worden met westerse landen" en het risico dat deze personen als "buitenlanders" of "spionnen" worden beschouwd.⁸⁵ Op het niveau van de Europese Unie zijn de richtlijnen van het EUAA toonaangevend voor het bepalen van het beschermingsbeleid. De 'Country Guidance Afghanistan 2023' van het EUAA beschrijft verwestersing als "activiteiten, gedrag, uiterlijk en meningen die beschouwd kunnen worden als niet-Afghaans of niet-Islamitisch. Het kan ook gaan om mensen die terugkeren naar Afghanistan na een verblijf in westerse landen."⁸⁶ Ook de EUAA is van oordeel dat dit risicoprofiel aanleiding kan geven tot de toekenning van internationale bescherming.

Dit betekent dat zij een risico op vervolging omwille van verwestersing beoordelen, en dit koppelen aan één van de vijf vervolgingsgronden in de Conventie. Het EHRM moest zich in Sufi en Elmi buigen over een mogelijke schending van artikel 3 EVRM als een gevolg van verwestersing. Het EVRM kan een ruimere bescherming bieden dan de Conventie. Een precaire socio-economische en humanitaire situatie in een land kan aanleiding geven tot een schending van artikel 3 in twee situaties. In een eerste situatie wordt de situatie aantoonbaar doelbewust veroorzaakt door één actor. In een tweede situatie, waar de prangende situatie niet wordt veroorzaakt door één actor, ligt de drempel voor een mogelijke schending hoger. Enkel wanneer er sprake is van dwingende humanitaire redenen die een verwijdering in de weg staan, kan er in dat geval sprake zijn van een schending van artikel 3.

Voor Afghaanse verzoeken om internationale bescherming is het interessant dat het Hof zich reeds heeft gebogen over verwestersing op basis van dit ruimer beschermingskader. Vanuit deze logica is het essentieel om te onderzoeken of Afghaanse terugkeerders een risico lopen op onmenselijke behandelingen die de benodigde graad van ernst bereiken voor een schending van artikel 3 EVRM. NANSEN merkt hierover op dat de Belgische asielinstanties hun focus van hun risicobeoordeling zouden moeten verleggen van de individuele omstandigheden naar de algemene mensenrechtensituatie in Afghanistan, die tot de ergste ter wereld behoort.⁸⁷

Het blijft dan ook essentieel om via rechtspraak de positie van de RvV op dit punt te blijven uitdagen, zodat ze tot een diepgaandere analyse komen van de mensenrechtensituatie in Afghanistan.

BESLUIT: HET HUIDIGE KADER BIEDT GEEN RECHTSZEKERHEID

Sinds de machtsovername van Afghanistan door de Taliban, is het beschermingsbeleid voor Afghaanse onderdanen in België grondig gewijzigd. Op basis van internationale en Europese richtlijnen blijkt dat Afghaanse onderdanen bij een terugkeer naar Afghanistan als verwesterd beschouwd kunnen worden. Ze lopen een risico op onmenselijke behandelingen, dat het niveau van ernst bereikt voor een gegronde vrees voor vervolging. Deze richtlijnen geven aan dat niet elke terugkeerder als verwesterd beschouwd zal worden. Op nationaal niveau blijkt uit een rechtspraakanalyse van 52 RvV arresten in volle rechtsmacht, dat de RvV dit kader op een gelijkaardige manier toepast. Volgens de Raad, kan verwestering aanleiding geven tot een gegronde vrees voor vervolging op basis van religie of het hebben van een politieke overtuiging. Bijgevolg moeten Afghaanse verzoekers aantonen dat zij daadwerkelijk verwesterd zijn aan de hand van individuele elementen.

Daarnaast geeft de Raad aan dat terugkeerders ook als verwesterd 'beschouwd' kunnen worden door actoren van vervolging in Afghanistan, zoals de Taliban. Ook deze vorm van verwestering vereist een diepgaand individueel onderzoek naar de mate waarin de verzoeker in aanraking is gekomen met westerse normen en waarden. De Raad baseert zich hiervoor op het arrest Sufi en Elmi van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. In deze zaak stelde het Hof vast dat twee Somalische verzoekers na lange afwezigheid uit Somalië niet langer in staat waren om zich aan te passen aan de normen en waarden onder Al-Shabaab. Met andere woorden: ze konden het 'spel' niet meer spelen. De Raad past deze logica ook toe op Afghaanse verzoekers, en onderzoekt in welke mate dat zij zich na terugkeer kunnen aanpassen. Net zoals de eerste vorm van verwestering, linkt de Raad dit aan een risico op vervolging omwille van een 'vermeende' religie of politieke opinie.

Zowel het onderzoek naar 'daadwerkelijke' en 'vermeende' verwestering legt een hoge drempel op voor Afghaanse verzoekers. Het volstaat voor hen niet om louter te verwijzen naar een lange afwezigheid uit Afghanistan en verblijf in België. Zij moeten aan de hand van individuele elementen aantonen dat zij bepaalde normen en waarden daadwerkelijk eigen hebben gemaakt. Op basis van de geanalyseerde arresten hebben we echter geen uniformiteit gevonden betreffende de benodigde elementen. Zo hecht de Raad veel belang aan de 'vormende jaren' van een verzoeker, en waar deze zich afspeelden. Er is evenwel geen eenduidige definitie van deze 'vormende jaren' in de rechtspraak, waardoor twee nagenoeg identieke situaties een verschillende uitkomst kunnen opleveren.

Verder blijkt uit de analyse van de categorie 'gedragingen van de persoon' dat veel afhangt van het netwerk van de verzoeker. De verzoeker moet namelijk aantonen dat hij zich daadwerkelijk westerse gedragingen heeft eigen gemaakt. Om dit succesvol te kunnen bewijzen, zijn er talloze documenten, verklaringen en attesten nodig van het netwerk rond een verzoeker. Indien een verzoeker niet over een uitgebreid netwerk beschikt, of niet langer ondersteund wordt door een (ex-)voogd is de kans op een negatieve beslissing significant groter. Dit zorgt ervoor dat de kans op slagen van een betoog rond verwestersing deels afhankelijk is van de beschikbaarheid, bereidwilligheid, en bereikbaarheid van het netwerk rond een verzoeker.

Het gebrek aan uniformiteit rond welke elementen voldoende zijn om verwestersing aan te tonen, en de afhankelijkheid van een extern netwerk resulteren in een toegenomen rechtsonzekerheid voor Afghaanse verzoekers om internationale bescherming. Deze rechtsonzekerheid wordt daarenboven niet weggenomen door de finale artikel 3 EVRM toetsing bij de afgifte van het bevel om het grondgebied te verlaten.

Afghanen *kunnen* een risico op vervolging lopen omwille van hun godsdienst en/of politieke overtuiging omdat ze verwesterd zijn. In dat geval moeten zij inderdaad bijkomende individuele kenmerken aantonen. Daarnaast lopen zij ook het risico om na lange afwezigheid uit Afghanistan -onafhankelijk van enige bijkomende individuele kenmerken- als verwesterd beschouwd te worden door de taliban. Bijgevolg volstaat het volgens Vluchtelingenwerk Vlaanderen niet om verwestersing enkel vanuit het perspectief van de Conventie te onderzoeken. Net zoals Sufi en Elmi lopen Afghanen het risico om bij terugkeer slachtoffer te worden van onmenselijke behandelingen. Om dit te bewijzen, moeten zij niet aantonen dat zij zich de westerse waarden en normen eigen hebben gemaakt.

Het is eerder aan de DVZ om na te gaan of een Afghaanse onderdaan bij terugkeer al dan niet de mogelijkheid heeft 'to play the game'. De hoofdvraag draait namelijk om 'gepercipieerde' verwestersing. In die zin is het niet van belang hoe de potentiële terugkeerder zich gedraagt, maar eerder hoe hij door de taliban zal bekeken worden. Hoe langer de afwezigheid uit Afghanistan, en hoe minder ervaring met het leven onder de taliban, hoe groter het risico om slachtoffer te worden van onmenselijke behandelingen. Bijkomende individuele kenmerken kunnen dit risico verhogen, maar mogen geen minimale voorwaarde inhouden. Het sluitstuk van een beschermingsprocedure dient ten slotte na te gaan of een Afghaanse onderdaan bij een terugkeer een risico loopt op onmenselijke behandeling of vernedering.

- 1 CGVS, 'Asielstatistieken december 2022', 18 januari 2022, raadpleegbaar op: https://www.cgvs.be/sites/default/files/asielstatistieken_december_2022_nl_0.pdf.
- 2 CGVS, 'Asielstatistieken oktober 2023', 15 november 2023, raadpleegbaar op: https://www.cgvs.be/sites/default/files/asielstatistieken_oktober_2023.pdf.
- 3 Nansen, 'Welke effectieve bescherming tegen refoulement is voor Afghanen in België', 22 november 2023, raadpleegbaar op: <https://nansen-refugee.be/nl/2023/11/22/welke-effectieve-bescherming-tegen-refoulement-is-er-voor-afghanen-in-belgie/>.
- 4 Vluchtelingenwerk Vlaanderen, 'Afghanistan: juridische analyse beslissingen commissariaat', 25 april 2022, raadpleegbaar op: <https://vluchtelingenwerk.be/publicatie/afghanistan>.
- 5 CGVS, 'Afghanistan: nieuw beleid', 2 maart 2022, raadpleegbaar op: <https://www.cgvs.be/nl/actueel/afghanistan-nieuw-beleid>.
- 6 EUAA, 'Country Guidance Afghanistan 2023: Individuals perceived as Westernised', januari 2023, raadpleegbaar op: <https://euaa.europa.eu/country-guidance/afghanistan-2023/313-individuals-perceived-westernised..>
- 7 CGVS, 'De opschorting van de beoordeling van de status van subsidiaire bescherming is niet langer van toepassing', 2 maart 2022: raadpleegbaar op: <https://www.cgvs.be/nl/actueel/afghanistan-nieuw-beleid>.
- 8 EUAA, 'Country Guidance Afghanistan 2023: Individuals perceived as Westernised', januari 2023, p. 79.
- 9 Ibidem.
- 10 Voor een uitgebreidere analyse zie: AGII, 'Socio-economische situatie in Afghanistan geen onmenselijke behandeling in kader van subsidiaire bescherming', 20 december 2022, raadpleegbaar op: <https://www.agii.be/nieuws/socio-economische-situatie-in-afghanistan-geen-onmenselijke-behandeling-in-kader-van-subsidiaire>.
- 11 Nansen, 'Welke effectieve bescherming tegen refoulement is er voor Afghanen in België', 22 november 2023, raadpleegbaar op: https://nansen-refugee.be/wp-content/uploads/2023/11/NANSEN-Note>Returns-Afghanistan-2023-3_def.pdf.
- 12 Ibidem, p. 8-9.
- 13 Zie bijvoorbeeld: EUAA, 'Country of Origin Information Report: Key socio-economic indicators in Afghanistan and in Kabul city', augustus 2022, p. 12, raadpleegbaar op: https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2022_08_EUAA_COI_Report_Key_socio_economic_indicators_in_Afghanistan_and_in_Kabul_city.pdf.
- 14 Danish Immigration Service, 'Afghanistan: Taliban's impact on the population', juni 2022, p. 38, raadpleegbaar op: https://www.ecoi.net/en/file/local/2075256/afghanistan_fmm_rapport_200622.pdf.
- 15 UNHCR, 'Guidance Note on the International Protection Needs of People Fleeing Afghanistan - Update I', p. 9.
- 16 EUAA, 'COI QUERY: Afghan nationals perceived as 'Westernised'', 2 september 2022, pp. 9-15, raadpleegbaar op: https://coi.euaa.europa.eu/administration/easo/PLib/2020_09_Q19_EASO_COI_Query_Response_AFG_Westernisation.pdf.
- 17 Asylos, 'Afghanistan: situation of young male 'westernised' returnees to Kabul, augustus 2017, p. 100, raadpleegbaar op: <https://www.asylos.eu/Handlers/Download.ashx?IDMF=687d4df7-bf78-4000-8acc-3f2c07c750ef>.
- 18 EUAA, 'COI QUERY: Afghan nationals perceived as Westernised', p. 9.
- 19 Ibidem, p. 10.
- 20 DRC, 'Afghanistan Conference', 28 november 2022, pp. 38-48, raadpleegbaar op: <https://pro.drc.ngo/media/bdeikpui/drc-afghanistan-conference-report-28nov2022.pdf>.
- 21 Ibidem, p. 46.
- 22 Ibidem, p. 41.
- 23 Ibidem.
- 24 Asylos, 'Afghanistan: Situation of young male 'Westernised' returnees to Kabul', Augustus 2017, p. 48, raadpleegbaar op: <https://www.asylos.eu/Handlers/Download.ashx?IDMF=687d4df7-bf78-4000-8acc-3f2c07c750ef>.
- 25 Ibidem, p. 52.
- 26 Richard Bennett, 'Situation of human rights in Afghanistan', 1 september 2023, p. 10, raadpleegbaar op: <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N23/258/87/PDF/N2325887.pdf?OpenElement>.
- 27 Ibidem.
- 28 Ibidem.
- 29 RvV, nr. 294.882, 29 september 2023, p. 18, raadpleegbaar op: https://www.rvv-ccce.be/sites/default/files/arr/a294882.an_.pdf.
- 30 Ibidem, p. 19.
- 31 Ibidem.
- 32 EUAA, 'Country Guidance Afghanistan 2023: Individuals perceived as Westernised', januari 2023, p. 79.
- 33 RvV nr. 278.653, 12 oktober 2022, p. 23, raadpleegbaar op: https://www.rvv-ccce.be/sites/default/files/arr/a278653.an_.pdf.
- 34 Voor de volledige analyse van de Raad zie: RvV, 'Specifieke vraagstukken Afghanistan', 20 oktober 2022, raadpleegbaar op: <https://www.rvv-ccce.be/nl/actua/specifieke-vraagstukken-afghanistan> en AGII, 'Verwesterde Afghanen of terugkeerders zijn geen sociale groep in het kader van de vluchtelingenstatus', 20 december 2022, raadpleegbaar op: <https://www.agii.be/nieuws/verwesterde-afghanen-of-terugkeerders-zijn-geen-sociale-groep-in-het-kader-van-de>.
- 35 EHRM, Sufi en Elmi v. Het Verenigd Koninkrijk, 8319/07 en 11449/07, 28 juni 2011, §95 en §275.
- 36 RvV, 'Specifieke vraagstukken Afghanistan', 20 oktober 2022.
- 37 RvV nr. 294.882, 29 september 2023, p. 20.

- 38 RvV nr. 293.152, 23 augustus 2023, p. 20, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a293152.an_.pdf.
- 39 EHRM, Sufi en Elmi v. Het Verenigd Koninkrijk, 8319/07 en 11449/07, 28 juni 2011, §95 en §275.
- 40 RvV, nr. 293.441, 30 augustus 2023, p. 16, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a293441.an_.pdf.
- 41 EUAA, 'Country Guidance: Afghanistan', januari 2023, p. 103.
- 42 RvV nr. 284.950, 16 februari 2023, pp. 25-26, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a284950.an_.pdf.
- 43 RvV, nr. 284.821, 15 februari 2023, p. 26, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a284821.an_.pdf.
- 44 RvV, nr. 288.364, 2 mei 2023, p. 25, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a288364.an_.pdf.
- 45 RvV, nr. 280.854, 25 november 2022, p. 30, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a280854.an_.pdf.
- 46 RvV, nr. 283.127, 13 januari 2023, p. 30, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a283127.an_.pdf.
- 47 RvV, nr. 283.667, 20 januari 2023, p.p. 18-19, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a283667.an_.pdf.
- 48 EUAA, 'Country Guidance Afghanistan 2023, januari 2023, p. 74.
- 49 Zie bijvoorbeeld: RvV, nr. 294.880, 29 september 2023, p. 14, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a294880.an_.pdf.
- 50 RvV, nr. 284.821, 15 februari 2023, p. 24, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a284821.an_.pdf en AGII, 'Bijzonder profiel van Hazara's in Afghanistan vereist asielbeoordeling van algemene landeninformatie en individuele risicoanalyse', 21 december 2022, raadpleegbaar op: <https://www.agii.be/nieuws/bijzonder-profiel-van-hazaras-in-afghanistan-vereist-asielbeoordeling-van-al-gemene-landeninformatie>.
- 51 RvV, nr. 284.821, 15 februari 2023, p. 24.
- 52 EUAA, 'Country Guidance Afghanistan 2023, januari 2023, pp. 104-106.
- 53 RvV, nr. 293.090, 22 augustus 2023, p. 16, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a293090.an_.pdf.
- 54 RvV, nr. 283.127, 13 januari 2023, p. 30, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a283127.an_.pdf.
- 55 RvV, nr. 284.950, 16 februari 2023, p. 26 raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a284950.an_.pdf.
- 56 RvV, nr. 289.140, 23 mei 2023, p. 20, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a289140.an_.pdf.
- 57 RvV, nr. 287.572, 14 april 2023, p.p. 19-20, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a287572.an_.pdf.
- 58 RvV, nr. 284.006, 30 januari 2023, p. 22, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a284006.an_.pdf.
- 59 RvV, nr. 293.144, 23 augustus 2023, p. 22, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a293144.an_.pdf.
- 60 RvV, nr. 288.618, 8 mei 2023, p. 19, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a288618.an_.pdf.
- 61 RvV, nr. 289.140, 23 mei 2023, p. 20.
- 62 RvV, nr. 283.127, 13 januari 2023, p. 30.
- 63 RvV, nr. 280.854, 25 november 2022, p. 30, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a280854.an_.pdf.
- 64 RvV, nr. 289.732, 2 juni 2023, p. 18, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a289732.an_.pdf.
- 65 RvV, 284.950, 16 februari 2023, p. 27 en RvV, nr. 285.575, 28 februari 2023, p. 20, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a285575.an_.pdf.
- 66 RvV, nr. 289.140, 23 mei 2023, p. 21.
- 67 RvV, nr. 285.575, 28 februari 2023, p. 20.
- 68 RvV, nr. 288.364, 2 mei 2023, p. 25, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a288364.an_.pdf.
- 69 RvV, nr. 289.081, 22 mei 2023, p. 20, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a289081.an_.pdf.
- 70 RvV, nr. 289.140, 23 mei 2023, p. 20.
- 71 RvV, nr. 287.572, 14 april 2023, p. 19.
- 72 RvV, nr. 285.575, 28 februari 2023, p. 20.
- 73 RvV, nr. 288.618, 8 mei 2023, p. 19.
- 74 RvV, nr. 289.267, 24 mei 2023 p. 19, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a289267.an_.pdf.
- 75 RvV, nr. 288.618, 8 mei 2023, p. 18.
- 76 RvV, nr. 287.572, 14 april 2023, p.p. 19-20.
- 77 RvV, nr. 289.081, 22 mei 2023.
- 78 RvV, nr. 289.140, 23 mei 2023, p. 20.
- 79 RvV, nr. 289.267, 24 mei 2023 p.p. 18-19.
- 80 RvV, 284.950, 16 februari 2023, p. 27.
- 81 RvV, 283.977, 27 januari 2023, p. 22, raadpleegbaar op: https://www.rvv-cce.be/sites/default/files/arr/a283977.an_.pdf.
- 82 RvV, nr. 289.267, 24 mei 2023 p. 19.
- 83 EHRM, 'Sufi en Elmi v. Het Verenigd Koninkrijk', 8319/07 en 11449/07, 28 juni 2011, raadpleegbaar op: <https://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-105434>.
- 84 Ibidem, §95 en §275.
- 85 Eindnoot 85 heeft de volgende tekst nodig: UNHCR, 'Eligibility Guidelines for Assessing the International Protection Needs of Asylum-Seekers from Afghanistan', 30 Augustus 2018, p.p. 46-47, raadpleegbaar op: <https://www.refworld.org/policy/countrypos/unhcr/2018/en/121665>.
- 86 UAA, 'Country Guidance Afghanistan', p.p. 77-78
- 87 Nansen, 'Welke effectieve bescherming tegen refoulement is er voor Afghanen in België', p. 1.

